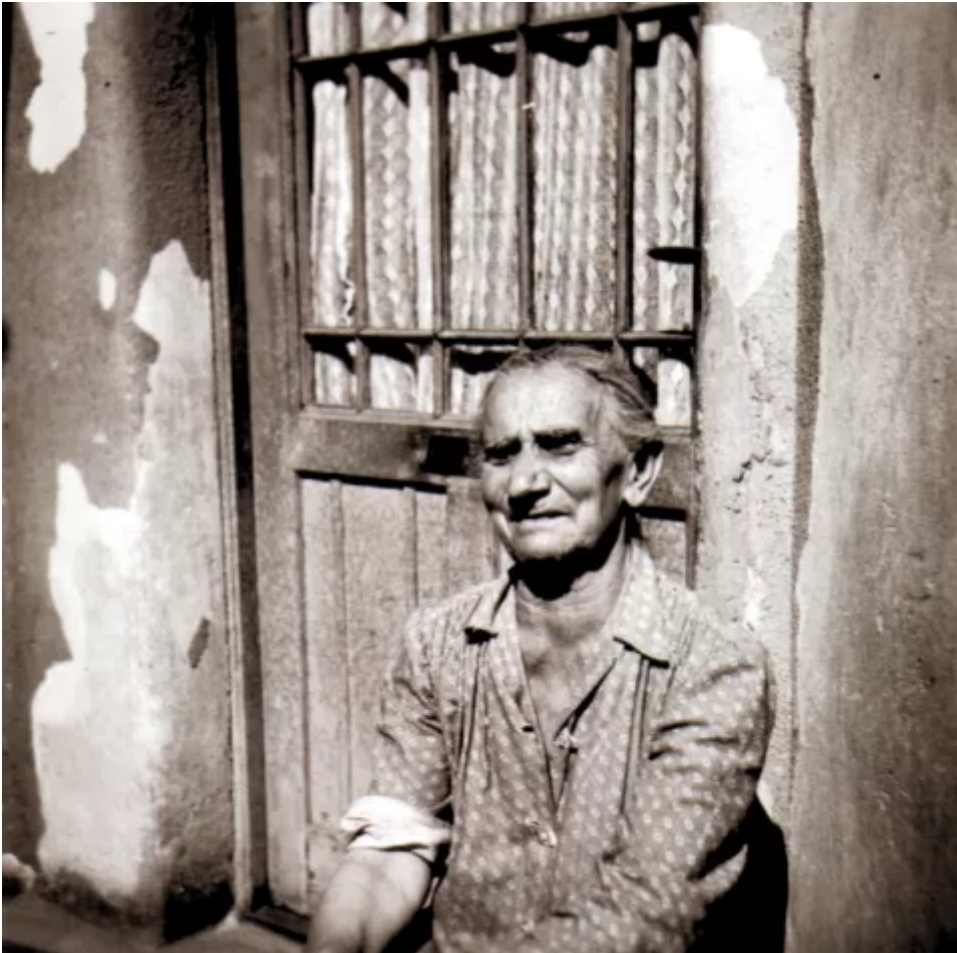

Breiner Kálmánné

Ez anyai nagymamám, Breiner Kálmánné a lakása előtt Óbudán, 1953-ban. Mindannyian ide költöztünk a háború után, mert a lakásunkat bombatalálat érte. A nagymamám lakása kétszobás volt, az egyikben laktunk mi, vagyis én a szüleimmal, a másikban a nagymamám és a nagynéném. A nagyszüleimnek az első világháború előtt volt egy élelmiszerüzletük. De az anyai nagypapám az első világháborúban sokáig hadifogoly volt, és a nagyanyám meg otthon volt három gyerekkel, így tönkrement az üzlet. A háború után aztán a nagyapám a Szent István Tápszeműveknél dolgozott ügynökként, az árucikkeikkel járta Budapest környékét, és eladta őket. 1938-ban halt meg. A nagypapám halála után a gyerekek tartották el a nagymamámat -- mindig a gyerekeivel lakott haláláig. A nagyszüleim vallásos emberek voltak. Ezt onnan tudom, hogy nekem az óbudai zsinagógában helyem volt, nemcsak ünnepen, hanem péntek este is. És amit tanultam héberül imádkozni és a vallás szokásait, azt mind a nagyanyámtól tanultam. A nagypapám az óbudai temetőben kitüntetett helyen fekszik, mert azt hiszem, a hitközségnek volt valamilyen tisztségviselője. Kóser üzletek nagyon nem voltak Óbudán, de azért a vallást azt eléggé tartották. Kóser mészárszék volt, de később megszűnt. Nagymamám kóser húsert először bejárt egy kispiacra a Lehel út és a Róbert Károly körút sarkára, aztán meg a Lipótvárosba. A nagymamám teljesen kóser volt, a tejest és a zsírost különválasztotta. A haláláig nem evett disznóhúst [lásd: étkezési törvények]. A nagymama jól ismerte Óbudán a sváb származású lakókat. Elment hozzájuk, ha valaki meghalt, valaki született, az ünnepeiken elment köszönteni őket. Vitt ajándékot, és azok is hoztak neki ajándékot, például sláchmóneszt [lásd: Purim]. Nálunk karácsonyfa sosem volt, de ő mindig elment köszönteni. Nálunk Hanuka volt, és ha nem esett egybe a karácsony a Hanukával,

akkor azok jöttek köszönteni minket. Hoztak valamit, körtét, aszalt szilvát, szőlőt. Ételt nem hoztak, mert tudták, hogy azt nem fogják megenni, de gyümölcsöt, azt igen. Nagyanyámnak 6 testvére volt. Az egyik testvérének, Bertának a férje szakképzett cukrász volt, övé és a férjéé volt a Brüll cukrászda. Azoknak nagyon jól ment, megvettek egy kétemeletes bérházat a Pacsirtamező utcában.